

Amerika for Slaveriet, som er Udtrykket for den ægte amerikanske Patriotisme, som bevarer Fremtidens Ret paa et Continent, hvor Naturen, som om den ikke vilde vide af nogen Deling at sige, har unbladt at assistere naturlige Grændser mod anarchiske Stridigheder, der paa en uhyelig Maade vilde gjøre Ende paa en stor Nations Magt og paa de med Menneſkeværddigheden mest harmonerende Institutioner, som Verden nogenſinde har ſeet. Man bør derfor haabe, at det republikanske Parti i de nordamerikanske Friftater vil kunne overvinde de Vanſteligheder, som Demokraternes forførbelige Rivalitet opſtiller for det. Dets Feil i en Mængde Amerikaneser og i det kun altfor talrige, partiſte Dommeres Dine i Europa beſtaaer i, at det ikke har ſeet ſig iſtand til at ende den Krig, ſom det nu i tre Aar har ført. Den upartiſte Sagttaget vil dog erſtende, at om denne Krig end ubertiden er ført planløst og iſær med altfor ſtore Beſtøininge, har dog Unionen vundet ſtore Fordele over ſine Modſtandere. Saaledes ſom Forholdene nu have udbiſket ſig, er man berettiget til at vente Reſultater, der maatte kunne øve en afgjørende Indflydelse til Gunſt for Republikanerne, iſær hvis Følgerne af de vundne Fordele vilde aabenbare ſig tydeligere for Præſidentvalget.

M.

Literatur.

— „Menneſkets vigtigſte Indvoldsorme, deres Liv og Vandringer, fremſtillede med ſærligt Henſyn til den offentlige og private Sundhedspleie“ af Dr. Rud. Leuckardt. Denne Bog, ſom et Par Ark ſtor, kommer i Sandhed ſaaere beſteitigt; thi hvilken Interesſe har ikke for Tiden „Alt til Faget henhørende?“ ført og fremmeſt de vidtberyggede Triſtiner, ſom og deres Slægt og Benner i tuſtude Led! Dette ſidſte Udtryk er bogtaveligt paa ſin Plads, ſaa vel hvad Taleordet ſom hvad Subſtantivet angaaer. Herom vilde vi henviſe til den ligesaa lærerige ſom lidet hyſtelige Skildring i Bogen. (Philipſens Forlag.)

— „Niels Juel og hans Samtid“, hiſtoriſt Maleri fra det 17de Aarhundrede, af P. P. — Af denne patriotiſke Roman, der er hudet af den opvoksende Ungdom, og i Virkeligheden er en god Læſning for denne, er i tredie Oplag udkommet det første af fire Hefter, ſom vilde være Subſkribenterne fuldſtændigt ihænde inden Julitiden. (Høſt Forlag.)

Musik.

— Til Fordeel for et ſtort Hospital (General hospital) i Birmingham bliver der i denne By periodiſt afholdt en Muſikfeſt. Den første var 1768, den anden 1778, den tredie 1784; de ſenere have alle regelmæssigt været hvert 3die Aar. Den ſtore Fabrikby med ſin Skov af rygende og dampende Storkene er rigtignok et af Centralpunkterne for den engelliſke Materialisme; men eſterſom den er meget rig, kan den ogſaa til en vis Grad commantere Aanden eller ibetmindſte bruge Genier og Talenter til ſig paa Høitidsdagen. Desuden ſørger man altid for at have en af Landets ſtore, ariſtokraſtiſke Perſoner til Præſident for Foretagendet, og det synes, at de ædle Vorde gjøre det til en Væresſag at overgaae hverandre og hvert Aar opnaae et ſtørre Reſultat, d. v. s. ved flere muſikaliſke Kræfter at tilveiebringe en ſtørre Tilſtrømning af Publicum og et rigere Udbytte for Høſpitalet. I de to første Aar havde man ingen Præſident, og i begge diſſe Aar tilſammen vare Indtægterne 1600 Pſtr., hvoraf der blev 470 Pſtr. tilovers. Men ſenere ere Indtægterne gradeviis ſtegne indtil 13,000 Pſtr. med et Overflud af c. 3000, hvilket altſaa vil ſige, at man nu anvender 10,000 Pſtr. mere hver Gang. I 1837, da Lord Willoughby de Broke var Præſident, engagerede man Mendelsſohn, ſom kom over fra Leipzig og ledede Opførelſen af ſit ſtore Oratorium „Paulus“. I 1840, under Lord Leighs Præſidium, blev Mendelsſohn ligeledes kaldt over og lod ſin „Lohengang“ opføre. Tredie Gang, 1846, under Lord Wrottesleys Præſidium, kom Mendelsſohn og opførte ſit Oratorium „Elias“. Andre berømte Mænd og ſtore Talenter bleve ligeledes engagerede enten ſom Componiſter eller ſom Virtuofor, og man er gaaet fremad i den Grad, at medens man rigtignok ikke har noget Genie at indbyde Folk paa, er iaar Antallet af betydelige Talenter, hvilket Engelliſtmændene ſelv indrømme, ganſke formidabelt. Man har et halvt Hundrede Solofangere, baade af den engelliſke, tydiſke, franſke og italieniſke Skole, 72 Violiner, 17 Violonceller oſv. Concerterne finde Sted to Gange om Dagen og begynde Torsdagen d. 6te Septbr. med Mendelsſohns „Paulus“ om Morgenen og om Aftenen en Række af Cantater, Operabrudſtykker, Solospil og andre Concertnumere. Et ſaa robuſt Folk ſom det engelliſke kan ſikke et Publicum, der ſidder andægtigt og hører paa den hele Maade og beundrer det Alſammen, og medens mangen af os Andre ikke vilde kunne udholde en ſaa vedvarende Larm, hvori Stjandheden drukner, og ibetmindſte vilde have Betaling for Lidelſen, betaler det engelliſke Publicum „cheerfully“; til den første Dag var der ſolgt Billetter for henved 7000 Pſtr. Præſident var iaar Carlen af Richfield.

Blandinger.

— Tamperdag, i de tydiſke Almanaker Quatember, kommer af det latinſke quatuor tempora d. e. de fire Aarstider, og betegner fire Dage, een i hvert Kvartal, i indværende Aar den 17de Februar, den 18de Mai, den 21de September og den 14de December. I Tydſkland gjelde Quatemberne ſom Epøcher for forſkjellige borgerlige Forretninger, Udredelſe af Skatter oſv. I Danmark holdtes forhen paa diſſe Dage de ſaakaldte Tamperretter eller Capitelsretter d. e. ſæregne Domſtole, ved hvilke Egetſkabsſager bleve paakjendte lige til Oprettelſen af Hof- og Stadsretten 1771, og af hvilke der fandtes een i hvert Stift, beſtaaende af Stiftamtmanden og nogle geiſtliche Medlemmer, for Sjælland af Conſiſtorium ved Kjøbenhavnſ Univerſitet eller Rector og Profeſſorer. Holberg morer ſig ofte over denne Indretning; ſaaledes ſiger Herman von Bremen i „Den politiſke Randeløber“ 2den Act 3die Scene: „Folk, ſom hørte os tale, ſkulde tænke, vi holdt Conſiſtorium eller Tamperret“; Genit i „Maſſeraden“ 2den Act 4de Sc.: „See, denne Stol, ſom jeg ſætter her, er Tamperretten, og jeg er ſerſt Jomfruens Procurator. Nu læſes op Stævningen i Rector og Profeſſoribus gjøre vitterligt, at for os har ladet indſtævne“ oſv., og i 3die Act 5te Sc.: „Naar Bielen ſerſt er holdt, ſaa maa Monsieur Leonard ſiden ſtævne min Herre, om han vil, end for Tamperretten til Spiir“; og i „Erasmus Montanus“ 3die Act 1ste Sc. ſiger Nille: „Ach, min hjerte Søn! hvad hører jeg! har du forlovet dig med to andre Piger i Kjøbenhavn? Det kan blive en forbandet Sag for Capitelsretten.“

— Den italieniſke Miniſter for den offentlige Underviſning har indledet Underhandlinger om Kjøbet af de over Herculanum liggende Giendomme, da Regjeringen agter at forſætte den for rum Tid ſiden ſtandſede Udgravning af bemeldte By, der ſkal dele Lod med ſin Ulykkesfælle Pompeji, ved paany at drages frem for Dagens Pys.

— Bomuldsuøden i England har nu ſaaet ſin Hiſtorieſkriver, idet R. A. Arnold i et nylig udgivet Værk: „The History of the Cotton-Famine“, har underkaſtet denne Nationalulykſte en nøiagtig Drøftelſe og leveret intereſſante Oplyſninger om dens Ophav, ſamt om de til dens Lindring anvendte Midler. I Aaret 1860 — det ſidſte i den gode Tid — dreves, eſter hans Optegnelſer, 2650 Bomuldsfabriker med 440,000 Arbeidere, 90 pCt. Bøgne og 65 pCt. Kvinder, hvis Fortjeneste anſlaaes til 100 Millioner Rigsdaler. Maſtinerne havde 300,000 Heſtes Kraft; Lænenes Antal var over 30 Million, og der behøvedes hver Aar 1000 Millioner Pund Bomuld til at holde dem i Gang; ja i det næſte Aar ſteg Indførelſen endog til 1391 Millioner Pund. I Bomuldsfabrikationen var anbragt en Capital af 600 Millioner Rigsdaler, med hvilken der ubbragtes for 680 Millioner Rigsdaler Fabrikata. Hele dette uhyre Maſineri kom af Lave; Indførelſen ſtandſede næſten ganſke, og Arbejderne bleve ledige. Med Fort Sumters Bombardement i April 1861 begyndte Ulykſten og den naaede ſit Høidepunkt i December 1862 — da vare 271,000 Arbeidere brødløſe. Forholdene bedrede ſig dog eſterhaanden i det paafølgende Aar og ved dets Ende var den værſte Nød overſtaaet; hvis det indværende Aars anden Halvdeel holder, hvad den første synes at love, hvilket ingenlunde er uſandsſyntigt, vilde Indførelſerne naae nær op til 1000 Millioner Pund, ſaa at det maatte endog komme til at ſtorre paa buelige Arbeidere. — Engelliſtmændene have ved denne Leilighed viiſt en overordentlig Velgjørenhed: hos Mansionhousecomiteen alene indkom ſaaledes 4½ Million Rdl. og hos Manchestercomiteen 4 Millioner; de ſtore Godſeiere i Lancashire indſendte desuden over 1 Million. De ulykkelige, arbejdsløſe Menneſker opførte ſig monſterværddigt; i den ſtore Fabrikſtab Manchester forſtyrredes den offentlige Nøiagtighed kun een Gang. Endeel droge bort fra Hjemmet, for andeſteds at ſøge blidere Aar; den ſtore Hob, ſom blev tilbage, ſyſſelattes ſaavidt muligt med andet Arbeide, hvilket dog ſerſt maatte læres; men ſaagodtſom Alle viſte ſig lærvillige, iſær Kvinderne, af hvilke de fleſte ſerſt da lærte at læſe og ſkrive. Lancashires Bomuldsfabrikation vil maatte ingenſinde naae den tidligere ſvimmelende Høide, men ſlige Ulykſter, ſom den nu overſtaaende, uindgaaes ogſaa bedſt ved at holde Maade.

— Aarets rige Høſt ſtrækker ſig endog til de af Hungersnød hjemſøgte Egne i Wallachiet, hvor Bønderne af Mangel paa Korn ikke havde nedlagt Udsæd. I et ſaadant District er nemlig det i Forſjor ſaade Korn, der ved Tørken iſjor hindredes i at ſpire, iaar kommet op og har baaret en rigelig Afgrøde. Bønderne have derfor ſaaet den Tro, at det er ligeegyldigt om de paffe Jorden eller ei: naar Vorherre vil det, mene de, vøge Byg og Sveide uden Udsæd. Paa nogle Steder have Præſterne endog anſeet det for nødvendigt i deres Prædikener at advare mod Anvendelſen af ſlige Grundſætninger i Landbovæſenet.

— Den øſterriſke Conſul i Athen, Dr. von Gahn, har i Sommer ledet nogle Udgravninger i Salidag, hvor Troia ſtal have ſtaaet. Under et trettent Fod tykt Jordlag ſtal det virkelig være lykkedes ham at finde Akropolis'ens Grundvold,

ſom derpaa bleve afbækkede, og viſte ſig at beſtaa af det ſædvanlige grove Muurværk, der anvendtes i Grækenlands ældeſte Tid paa alle Steder, hvor Nybygger anlagdes ved Udsendinge fra Møderlandet. Hidtil er der ikke fundet Billedhuggerarbeide, men derimod en Mængde heſtenſte Mynter, Lamper, Stumper af Leerfigurer og beſlige.

Engelliſke Retsſager.

V.

Mr. Wylb er beſkjendt i London ſom the eminent geographer. Han fører en ſtor Handel med alle mulige Slags Landkort, Globus'er o. beſt. og har ſit Udfalgſted tæt ved Charing Croſs. Han opbyggede i 1850 en umaadelig Globus i Leiceſter Square; man kunde ſpafere omkring inde i den og ſee Jordkloden afbilledet paa den. Den blev ſtaaende til forrige Aar, og Mr. Wylb kjøbte da Forlyſteſteſtedet „Alhambra“ i ſamme Square. Hvorvidt han hermed forbandt en geographiſt Plan, er vanſkeligt for os at ſige; men i Begyndelſen af September d. A. henvendte en Mrs. Douglas ſig til Fredsdommeren Mr. Tyrwhitt med Klage over Mr. Wylb. Mrs. Douglas, en ganſke lille Kone, Møder til flere Børn, gift med „en pantomimiſt Konſtner, der er bleven apoplektiſt“, havde paataget ſig, i „Alhambra“ at gaae 1000 (engelliſke) Mile i 1000 Timer, og hun havde allerede tilbageſagt nogle hundrede Mile, da Mr. Wylb ſendte ſin Neveu til „Alhambra“ og lod endeel af det Gulv opbryde, ſom var blevet opmaalt til Mr. Douglas' Vandring. Fredsdommeren ſagde, at han ikke kunde gjøre Noget ved den Sag. Et Par Dage eſter kom da en Mr. Ellis og Klagede over Mr. Wylb paa Grund af, at han havde beholdt en Bog, ſom tilhørte ham, Mr. Ellis. I denne Bog havde han, Mr. Ellis, Time for Time noteret Mrs. Douglas' Marche, og Noteringerne vare bekræftede af Mr. Wylb's egne Folk; ved at bemægtige ſig og tilbageholde Bogen ſøjte Mr. Wylb at komme bort fra den Forpligtelſe, han ved at vedde med Mr. Ellis om Mrs. Douglas' Vandretog, havde paadraget ſig. Da Mr. Ellis anſatte Bogens Værdi til 200 Pſtr., kunde Fredsdommeren heller ikke gjøre Noget ved denne Sag, forbi Summen var ſfor ſtor til at henhøre under Fredsdommermyndigheden. Men Mr. Tyrwhitt ønskede at vide, om den lille bitte Kone virkelig antogtes at kunne gaae 1000 Mile i 1000 Timer, hvortil Mr. Ellis ſvarede, at hun allerede to Gange havde udført en ſaadan Vandring i Amerika. Hvis hun ſit en paſſende Tidſkrift, vilde hun kunne vandre hele Jorden om og for en Mand, der gjorde Paafand paa at være en eminent geographer, var det meget ſimpelt at lægge en ſaadan ſtakkels Kone Hindringer i Veien og paa en mindre hæderlig Maade gaae fra ſit Ord for at ſlippe for at betale nogle Penge, ſelv om han, hvad man nu viſte, paa Grund af ſine Speculationer var i Forlegenhed. — Af Forhandlingerne fremgaaer, at Mr. Wylb er Parlamentsmedlem.

Hoſſheim's combinerede Meie- og Rivemaſkine.

er ikke blot beregnet paa, med lige Lethed at kunne ſlaae Sæd og Græs, men tillige ſamtidig at ſamlø det Meiede; den afviger ſaa vel i ſit hele Arrangement ſom i Anvendelſen af flere Enkeltheder endeel fra alle tidligere lignende Maſtiner, udretter en heel Deel mere og er let transportabel. Den væſentligſte Deel af Maſtinen er den eienbommelig conſtruerede Plade A, ſom er forbunden med Axlen og løber i Bøſninger. Hjulene D griber ind i Drevel E, der atter virker paa H og I og ſætter Stareapparatet i Bevægelſe. K er Trækammen, M Platformen, paa hvilken den afſtaarige Sæd kommer til at ligge, N den Jernplade, der ſamlø det, der ſtal meies. Hele Mechanismen er beſteet til den opretſtaaende Stang O, ſom ved Jernſtaven a er ſtruet til Platformen. Ved Drevel E ſættes ſamtidig Driwhjule A', B', C', F i Gang, ſaaledes at Riberne S og T ſamlø og afſlægge det Afhøſtede paa Platformen. Den hele lidet complicerede og derfor ſolide Conſtruction, ved Siden af dens gode Egenſkab, at den ikke eſterlader nogen hoi Stub eller ſpreder Kornene, synes at anbefale denne Maſtine.

Bentals Knusmaſkine.

Stjandt Jodringen med Olieſager langſtra endnu har naaet den Betydning eller ſindet den Anerkjendelſe herhjemme, ſom den fortjener, vil dog en Tegning af en ny Knusmaſtine til ſlige ſager formaentlig her kunne være paa ſin Plads. Bentals har ved denne Maſtine, der er heelt af Jern, raadet Pøb paa den Mangel ved de tidligere Knusmaſtiner, ikke tilfulde at kunne ſmuldre Kagerne, ved at hans ſidſte Anvendiſning ikke foretages ved tvende Valſer, men ved en, forſynet med ſtarpe, fine Tænder. I den øvre Deel af Maſtinen er en Kæſſe til at optage Olieſager, derunder to